

**PROCEDURY POSTĘPOWANIA
Z DZIECKIEM PRZEWLEKLE CHORYM**

Opracowane dla Gminnego Przedszkola w Łaszczowie

DZIECKO PRZEWLEKLE CHORE

Choroba przewlekła to proces patologiczny trwający ponad 4 tygodnie, cechujący się brakiem nasilonych objawów chorobowych. Długotrwała choroba i częste hospitalizacje mogą okresowo uniemożliwiać choremu dziecku przebywanie w grupie rówieśników, a także zaspokajanie wielu ważnych potrzeb psychicznych, fizycznych i społecznych. Przeciwdziałanie niekorzystnym skutkom choroby przewlekłej, polega między innymi na udzielaniu dziecku i jego rodzinie pomocy w budowaniu nowej koncepcji życia z chorobą i pomimo choroby.

Odbudowa poczucia bezpieczeństwa jest jednym z najważniejszych zadań osób pomagających choremu dziecku i jego rodzinie. Dziecko może czuć się mniej bezradne i zagubione, gdy ma okazję do odnoszenia sukcesów i poradzenia sobie z trudnymi sytuacjami. Dostrzeganie i eksponowanie osiągnięć dziecka, chwalenie go za nie i nagradzanie jest jednym z kierunków pomagania mu w pokonywaniu poczucia bezradności. Drugi ważny kierunek to uczenie dziecka nowych umiejętności - zarówno tych przydatnych w pokonywaniu trudności związanych z chorowaniem, jak i tych otwierających mu nowe, wolne od ograniczeń pola aktywności, poszerzających jego „obszar wolności”.

Przedszkole pełni w życiu chorego dziecka szczególną rolę. Jest to miejsce, w którym może się ono uczyć, rozwijać swoje zdolności i umiejętności, może przeżywać radość i dumę ze swojej aktywności oraz budować dobre relacje z innymi dziećmi. Obecność przyjaznych nauczycieli i rówieśników jest bardzo ważna dla prawidłowego rozwoju emocjonalnego i społecznego chorego dziecka. Nauczyciele muszą mieć informacje o wpływie choroby dziecka na funkcjonowanie psychiczne, fizyczne oraz społeczne dziecka.

Niektóre leki mogą działać pobudzająco, a inne usypiająco. Dzięki informacjom od rodziców i lekarzy, nauczyciel może poznać chorobę dziecka w takim zakresie, aby w razie potrzeby, w odpowiednim czasie, udzielić mu niezbędnej pomocy i wsparcia oraz zapewnić bezpieczne warunki na terenie przedszkola. Trzeba dostosować sposoby komunikowania się oraz sposoby i formy nauczania do potrzeb i aktualnych możliwości chorego dziecka. Wzajemne kontakty między przedszkolen i rodzicami powinny być stałe i systematyczne, oparte na zaufaniu, spokojnej, wzajemnej wymianie informacji oraz współpracy i zrozumieniu.

Cechy choroby przewlekłej:

- Pojawia się w różnym wieku,
- Ma długotrwały przebieg,
- Może towarzyszyć dziecku przez całe życie,
- Może mieć łagodny lub burzliwy przebieg,
- Sposób leczenia jest długi, żmudny i uciążliwy,
- Sposób leczenia wiąże się często z koniecznością długotrwałych pobytów w szpitalu oraz rozłąki z bliskimi,
- Niektóre choroby zagrażają bezpośrednio życiu dziecka.

Psychologiczne następstwa choroby przewlekłej:

Do najważniejszych psychologicznych następstw przewlekłej choroby, ograniczających szanse rozwoju dziecka należą:

- Lęk, smutek, poczucie zagrożenia,
- Koncentracja na potrzebach podstawowych (picie, jedzenie, poczucie bezpieczeństwa),
- Koncentracja na aktualnej sytuacji, na „tu i teraz”, niechęć do planowania i myślenia o przyszłości,
- Utrata perspektywy życiowej,
- Poczucie braku wpływu na zdarzenia,
- Obniżenie samooceny, poczucia własnej wartości; poczucie wstydu i bycia innym,
- Ograniczenie stymulacji zewnętrznej szczególnie przy długotrwałym unieruchomieniu, leżeniu w łóżku,
- Obniżenie motywacji do działania - bierność, nuda.

W sytuacji, gdy w przedszkolu jest dziecko przewlekle chore, dyrektor, nauczyciel powinien:

1. Pozyskać od rodziców (opiekunów prawnych) dziecka szczegółowe informacje na temat jego choroby oraz wynikających z niej ograniczeń w funkcjonowaniu.
1. Zorganizować szkolenie kadry pedagogicznej i pozostałych pracowników przedszkola w zakresie postępowania z chorym dzieckiem na co dzień oraz w sytuacji zaostrzenia objawów czy ataku choroby.
2. W porozumieniu z pielęgniarką lub lekarzem, wspólnie z pracownikami przedszkola opracować procedury postępowania w stosunku do każdego chorego dziecka, zarówno na co dzień, jak i w przypadku zaostrzenia objawów, bądź ataku choroby. Procedury

te mogą uwzględniać, m.in. przypominanie lub pomoc w przyjmowaniu leków, wykonywaniu pomiarów poziomu cukru, regularnym przyjmowaniu posiłków, sposób reagowania itp. Powinny też określać formy stałej współpracy z rodzicami (opiekunami) tego dziecka oraz zobowiązywać wszystkich pracowników placówki do bezwzględnego ich stosowania.

3. Wspólnie z nauczycielami i specjalistami zatrudnionymi w zespole dostosować formy pracy dydaktycznej, dobór treści i metod oraz organizację nauczania do możliwości psychofizycznych tego dziecka, a także objąć go różnymi formami pomocy psychologiczno –pedagogicznej.
4. W przypadku nasilenia choroby u dziecka podczas pobytu w przedszkolu dyrektor lub nauczyciel niezwłocznie informuje o zaistniałej sytuacji rodziców lub prawnych opiekunów.

Główne sposoby pomocy przewlekle choremu dziecku możliwe do zrealizowania na terenie przedszkola:

- Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa psychicznego i fizycznego oraz zaufania do grupy i nauczyciela.
- Pomoc w pokonywaniu trudności, uczenie samodzielności oraz nowych umiejętności.
- Budowanie dobrego klimatu i przyjaznych relacji w zespole klasowym, zapobieganie konfliktom.
- Przygotowanie dzieci zdrowych na spotkanie chorego kolegi, pomoc w akceptacji ewentualnych odmierności.
- Poinstruowanie dzieci, jak należy chronić chorego kolegę i w jaki sposób można mu pomagać. Zawarcie na ten temat umowy z grupą.
- Traktowanie chorego dziecka jako pełnoprawnego członka grupy, na równi z innymi dziećmi, z takimi samymi prawami i obowiązkami.
- Uwrażliwienie dzieci zdrowych na potrzeby i przeżycia dziecka chorego.
- Uwrażliwienie dziecka chorego na potrzeby i przeżycia innych dzieci.
- Motywowanie do kontaktów i współdziałania z innymi. Wzmacnianie poczucia własnej wartości.
- Rozwijanie zainteresowań, talentów i samodzielności.
- Dostarczanie wielu różnorodnych możliwości do działania i osiągnięcia sukcesów.
- Motywowanie do aktywności - dostarczanie wzmocnień i gratyfikacji poprzez chwalenie, nagradzanie, akcentowanie sukcesów i mocnych stron, a także

eksponowanie tych dyspozycji dziecka, które mogą zwiększyć jego atrakcyjność w grupie.

- Pomoc w nadrobieniu zaległości przedszkolnych, dostosowanie wymagań do aktualnych możliwości psychofizycznych dziecka.
- Wykazywanie zainteresowania sprawami dziecka - jego samopoczuciem, terminem badań kontrolnych i wynikami badań, nastrojem, sytuacją domową, a także sprawami niezwiązanymi z chorobą. Tak, by dziecko czuło, że jest dla nas ważne i wartościowe.
- Uczenie chorego rozmawiania o uczuciach i trudnych sprawach.
- Zapewnienie dziecku wsparcia i pomocy psychologiczno - pedagogicznej, a w razie potrzeby pomocy socjalnej.
- Stała współpraca z rodzicami, pielęgniarką, lekarzem, nauczycielami oraz innymi osobami opiekującymi się dzieckiem.

Dla każdego dziecka z chorobą przewlekłą naszym przedszkolu zostaną opracowane indywidualne procedury.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA Z DZIECKIEM PRZEWLEKLE CHORYM

opracowana dla

1. Dziecko choruje na chorobę przewlekłą
....., potwierdzoną przez
lekarza, z dnia
2. Objawy choroby dziecka:
 -
 -
 -
 -
3. Nakazy związane z przebywaniem dziecka w przedszkolu:
 -
 -
 -
4. Zakazy związane z przebywaniem dziecka w przedszkolu:
 -
 -
 -
5. Ograniczenia dla dziecka związane z chorobą:
 -
 -
 -
6. W przypadku zaostrzenia objawów lub ataku choroby należy:
 -
 -
 -
7. W przypadku zaostrzenia objawów lub ataku choroby nie wolno:
 -
 -
8. Pierwsza pomoc udzielona dziecku w przedszkolu polega na:
 -
 -

9. W przypadku zaostżenia objawów lub zagrożenia zdrowia przedszkole niezwłocznie informuje i w miarę potrzeby wzywa:

- Rodziców/prawnych opiekunów dziecka (*imię, nazwisko, adres, tel. kontakt.*).....
.....
- Lekarza prowadzącego
(*j.w.*).....
- Inną osobę (*j.w.*)
.....
- Pogotowie ratunkowe – w przypadku, gdy rodzic/ opiekun prawny nie może bezzwłocznie odebrać dziecka z przedszkola w celu udzielenia mu pomocy medycznej.

10. Wszyscy pracownicy przedszkola są zobowiązani do bezwzględnego stosowania niniejszej procedury.

.....

(*podpis dyrektora*)

.....

(*miejsowość i data*)